

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas uzklauššanas sanāksme

par AS "Augstsprieguma tīkls" elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu
plānu

Protokols

Rīgā

2022.gada 15.jūlijā

Nr.1

Sanāksmi vada:

Viesturs Kadiķis, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta Tarifu un infrastruktūras pārraudzības nodaļas vadītājs.

Piedalījās:

Alda Ozola, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes priekšsēdētāja;

Intars Birziņš, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklis;

Anna Upena, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekle;

Rota Šņuka, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekle;

Imants Mantiņš, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes loceklis;

Pēteris Leiškalns, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekļa I. Mantiņa padomnieks;

Kristaps Treimanis, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes priekšsēdētājas A. Ozolas padomnieks;

Līga Kurevska, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta direktore;

Inga Balabkina, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Juridiskā departamenta Enerģētikas lietu nodaļas vadītāja;

Diāna Neimane, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Juridiskā departamenta Enerģētikas lietu nodaļas vecākā juriste;

Māra Bērziņa, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomiskās analīzes departamenta direktore;

Vija Studente, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomiskās analīzes departamenta vecākā analītiķe;

Ēriks Eihenbergs, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Pārrobežu energosistēmu darbības koordinācijas nodaļas vecākais Eiropas Savienības lietu eksperts.

Kaspars Cikmačs, AS "Latvenergo" pārstāvis;

Jānis Bunkovskis, AS "Latvenergo" pārstāvis;

Gatis Macāns, SIA "EVECON" pārstāvis;

Guntars Vempers, SIA "Inženierija" pārstāvis;

Dzintars Jaunzems, Latvijas Banka pārstāvis;

Matas Anužis, RWE Renewables GmbH (Vācija) pārstāvis;
Natālija Grāvele, SIA “Sorainen ZAB” pārstāve;
Andris Šuksta, SIA “RECK” pārstāvis;
Alnis Bāliņš, AS “European Energy” pārstāvis;
Aleksejs Mitušovs, SIA “Windy” pārstāvis;
Jānis Kirkovalds, AS “Sadales tīkls” pārstāvis;
Toms Nāburgs, Vēja enerģijas asociācijas pārstāvis;
Magda Jentgena, Vēja enerģijas asociācijas pārstāve.

Uzaicinātie:

Edgars Lazda, AS “Augstsprieguma tīkls” pārstāvis;
Arnis Daugulis, AS “Augstsprieguma tīkls” pārstāvis;
Kaspars Krustkalns, AS “Augstsprieguma tīkls” pārstāvis;
Antons Kutjuns, AS “Augstsprieguma tīkls” pārstāvis;
Māra Grava, AS “Augstsprieguma tīkls” pārstāve.

Protokolē:

Dainis Jaševs, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Enerģētikas departamenta Tarifu un infrastruktūras pārraudzības nodaļas vecākais tarifu eksperts.

Sanāksme sākas plkst. 10:00.

Darba kārtība:

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.
2. Komersanta skaidrojums par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu.
3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi un priekšlikumi par AS “Augstsprieguma tīkls” elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu, kā arī komersanta pārstāvja atbildes un komentāri.

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.

V.Kadiķis informē klātesošos uzklauššanas sanāksmes dalībniekus par sanāksmes mērķi un norises kārtību, par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plāna izvērtēšanas un apstiprināšanas laiku un kārtību, kā arī par priekšlikumu iesniegšanas kārtību.

V.Kadiķis aicina akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” (turpmāk – “Augstsprieguma tīkls”) pārstāvjus iepazīstināt uzklauššanas sanāksmes dalībniekus ar informāciju par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (turpmāk – Regulators) iesniegto elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu (2023. – 2032.gadam).

2. Komersanta skaidrojums par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu.

E.Lazda iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar Regulatorā iesniegto elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu laika periodam no 2023. līdz 2032.gadam (turpmāk – Plāns) un sniedz prezentāciju par Plānu. “Augstsprieguma tīkls” pārstāvis paskaidro, ka Plāns ir izstrādāts atbilstoši Regulatora 2011.gada 23.novembra lēmumam Nr.1/28 “Noteikumi par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu” (turpmāk – Plāna izstrādes noteikumi).

Izstrādātajā Plānā ir ņemti vērā secinājumi un informācija, kas ir ietverta pārvades sistēmas operatora 2022.gada ikgadējā novērtējuma ziņojumā.

Plāns ir izstrādāts, lai paredzētais investīciju apjoms būtu iespējami tuvs aprēķinātajam pamatlīdzekļu nolietojuma apmēram un pēc iespējas mazāk ietekmētu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus, kā arī ņemts vērā Eiropas Kopienas 10 gadu attīstības plāns.

“Augstsprieguma tīkls” pārstāvis informē par Plānā iekļautajiem Eiropas kopienas projektiem:

1. Turpinās projekta “Sinhronizācijas projekta 1.fāze” īstenošana, kas sadalīta trīs apakšprojektos - Valmiera – Tartu 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšana, Valmiera – Tsirgulina 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšana un sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegāde un uzstādīšana. Valmiera – Tartu 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšanu plānots pabeigt 2023.gadā, savukārt Valmiera – Tsirgulina 330kV starpsavienojuma caurlaides spējas palielināšanu plānots pabeigt 2024.gadā. Sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegādi un uzstādīšanu plānots pabeigt 2025.gadā. Sinhronizācijas projekta 1.fāzes kopējās izmaksas plānotas 61,68 milj.EUR apmērā, kas ir par 15,32 milj.EUR mazāk salīdzinājumā ar pagājušajā gadā apstiprināto elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu 2022. – 2031.gadam (turpmāk – 2021.gada plāns). E.Lazda paskaidro, ka izmaksu samazinājums ir izveidojies tāpēc, ka ir jau noslēgti līgumi par abu līniju pārbūvi un ir zināmas precīzas izmaksas, kas atšķiras no sākotnēji plānotajām. Šim projektam paredzētais Eiropas Savienības līdzfinansējums ir 75% apmērā, “Augstsprieguma tīkls” uzkrāto pārslodzes ieņēmumu finansējums 24% apmērā un “Augstsprieguma tīkls” līdzfinansējums 1% apmērā. Sinhronizācijas projekta 1.fāzes plānotā ietekme uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu prognozēta 0,6% apmērā;
2. Uzsākta projekta “Sinhronizācijas projekta 2.fāze” īstenošana un projekta laikā plānots veikt sistēmas sinhronizācijas un inerces iekārtu iegādi un uzstādīšanu, kā arī sistēmas pretavāriju automatikas un SCADA sistēmas modernizāciju. Sinhronizācijas projekta 2.fāzi plānots pabeigt 2025.gadā un šī projekta kopējās izmaksas plānotas 164,97 milj.EUR apmērā, kas ir par 64,47 milj.EUR vairāk nekā 2021.gada plānā. Izmaksu pieaugums ir skaidrojams ar to, ka Bateriju uzkrājošajām sistēmām pēc Baltijas valstu pārvades sistēmas operatoru veiktā elektroenerģijas

balansēšanas jaudas rezerves tirgus testa veikšanas 2021.gadā un konsultācijām ar potenciālajiem bateriju piegādātājiem 20MW bateriju vietā tiek plānots uzstādīt 80MW baterijas. Šim projektam paredzēts Eiropas Savienības līdzfinansējums 56% apmērā, “Augstsprieguma tīkls” uzkrāto pārslodzes ieņēmumu finansējums 15% apmērā un “Augstsprieguma tīkls” līdzfinansējums 29% apmērā. Sinhronizācijas projekta 2.fāzes plānotā ietekme uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu prognozēta 10,4% apmērā.

Attiecībā uz esošo infrastruktūru Plāns paredz apakšstaciju pārbūvi un dažādu iekārtu nomaiņu. Plāns paredz veikt 110kV tīklā – 27 sadales ietaišu pārbūvi, 53 transformatoru un 1316 balstu nomaiņu, savukārt 330kV tīklā – 6 autotransformatoru un 642 balstu nomaiņu. “Augstsprieguma tīkls” pārstāvis norāda, ka šiem projektiem ietekme uz pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem nav plānota.

E.Lazda norāda, ka attiecībā pret 2021.gada plānu, Plānā ievērojams izmaksu pieaugums ir 110kV līnijās. Pieaugums ir 13,48 milj.EUR, kas skaidrojams ar ģeopolitisko situāciju Ukrainā, jo kara rezultātā un sankcijās pret Krieviju un Baltkrieviju ir sarežģījumi ar piegādēm un metāla konstrukciju iegādēm.

Tāpat Plānā ir paredzēts Dispečeru vadības un datu centra izbūve, ražošanas bāzes teritorijas un ēku kompleksa pārbūve Dārziema ielā 86, Rīgā (projekts – Jāņciems), kur paredzēti kopējie ieguldījumi 39,94 milj.EUR, no kuriem “Augstsprieguma tīkls” finansējums ir 11,04 milj.EUR, Atvaseļošanās fonda (RRF) finansējums 27 milj.EUR, un Dispečervadības un datu centra IT infrastruktūra, iekārtas un programmatūra, ar Atvaseļošanās fonda (RRF) atbalstu 11,9 milj.EUR. Šim projektam ietekme uz tarifu netiek plānota.

Kopā Plānā Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu kopsomma ir 163,33 milj.EUR, “Augstsprieguma tīkls” finansējums (t.sk. pārslodzes ieņēmumi) 336,67 milj.EUR, līdzekļi no pieslēguma maksas 0,53 milj.EUR. Kopējās Plāna izmaksas ir 500,53 milj.EUR.

3. Uzklaušanās sanāksmes dalībnieku komentāri, jautājumi un priekšlikumi par Plānu un komersanta pārstāvju atbildes un komentāri.

V.Kadiķis pateicas “Augstsprieguma tīkls” pārstāvim par prezentāciju un lūdz “Augstsprieguma tīkls” pārstāvi sniegt informāciju, kādas ir plānotās darbības attiecībā uz Latvijas Igaunijas vēja parka kopprojekta (ELWIND) un Rail Baltica projektiem, kādēļ šie projekti nav iekļauti Plānā.

E.Lazda norāda, ka darbs pie Rail Baltica projekta sadarbībā ar projekta izpildītājiem ir uzsākts, taču vēl nav paredzēts Plānā, jo nav saņemts pieteikums pieslēgumiem un līdz ar to nav noslēgts pieslēguma līgums.

A.Kutjuns savukārt informē, ka ELWIND projektā “Augstsprieguma tīkls” pašlaik ir kā partneris, pašu projektu virza Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, un projekts ir tikai pašā sākuma stadijā, kur “Augstsprieguma tīkls” ir veicis sākotnējos aprēķinus un tīkla modelēšanu, taču par turpmākajiem soļiem un ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu ir pārāgri runāt. Patreiz tiek

gaidīta informācija no Ministru kabineta, kāds ir plānotais projekta modelis un kāda loma tajā būs “Augstsprieguma tīkls”.

A.Daugulis papildina, ka tāpat jāzina precīza vēja parka atrašanās vieta jūrā, lai varētu plānot nākamās darbības.

K.Cikmačs norāda, ka Plānā iekļauts projekts enerģiju uzkrājošu bateriju sistēmas uzstādīšanai, un saskaņā ar Eiropas Parlamenta normatīvo regulējumu Eiropā būtu jāatbalsta enerģiju uzkrājošu bateriju sistēmas piederību tiem uzņēmumiem, kas nav saistīti ar elektroenerģijas pārvades aktīviem. AS “Latvenergo” pārstāvis norāda, ka vairākkārt ir norādījuši uz to, ka AS “Latvenergo” būtu gatavi paši izbūvēt lielas jaudas enerģiju uzkrājošu bateriju sistēmu. Vienlaikus AS “Latvenergo” pārstāvis lūdz skaidrot, kādēļ “Augstsprieguma tīkls” Plānā ietvertās izmaksas ir palielinājušās šo uzkrājošo bateriju iegādei/uzstādīšanai un vai tas nozīmē, ka iespējamie tirgus dalībnieki tiks tādā veidā izspiesti no tirgus, un kā tiek plānots ievērot Eiropas Parlamenta normatīvā regulējuma prasības?

K.Krustkalns norāda, ka sākotnēji, saskaņā ar Gdaņskas institūta izpēti, tika veikts tests un noteiktas jaudas rezerves frekvences stabilitātes nodrošināšanai paredzēja uzstādīt 20MW uzkrājošo bateriju. Veicot atkārtotu testu sadarbībā ar Baltijas pārvades sistēmas operatoriem, tika identificēts, ka ir nepieciešamas iekārtas ar lielāku jaudu, kas arī rada šīs lielākās izmaksas. Tāpat tika identificēts, vai var paļauties uz tirgus dalībniekiem sinhronizācijas brīdī, kad jau būs nepieciešams veikt sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu. Ar šiem testa rezultātiem tika iepazīstināti gan tirgus dalībnieki, gan Regulators, gan Ekonomikas ministrija, kā rezultātā Ministru kabinets pieņēma lēmumu atļaut “Augstsprieguma tīkls” iegādāties un uzstādīt paredzētās iekārtas. Kas attiecas uz Eiropas Parlamenta normatīvajā regulējumā noteikto attiecībā uz iekārtu īpašumtiesībām, “Augstsprieguma tīkls” pēc šo iekārtu iegādes un uzstādīšanas plāno tās pārdod tirgus dalībniekiem, kad būs skaidrs, ka šo pakalpojumu var nodrošināt tirgus dalībnieki.

K.Cikmačs norāda, ka Plānā nav plānots neviens potenciāls attīstības scenārijs jauniem starpsavienojumiem, piemēram, ar Zviedriju, Vāciju vai Poliju, jo, ņemot vērā Latvijas potenciālu vēja enerģijas ražošanai, Latvija varētu kļūt par elektroenerģijas eksportētājvalsti, kur līdz ar to būtu nepieciešami jauni starpsavienojumi. Kādi ir plāni saistībā ar starpsavienojumiem, ne tikai ELWIND projektam, bet arī GREENFIELD projektam?

K.Krustkalns norāda, ka ir plāni par starpsavienojumiem, bet starpsavienojumu parasti neveic viena valsts, un “Augstsprieguma tīkls” jau ir uzsākusi sadarbību ar Zviedrijas pārvades sistēmas operatoru, taču šie projekti nav tādā stadijā, lai tos varētu iekļaut Plānā.

A.Daugulis papildina, ka attiecībā uz ELWIND jau ir paredzēts pastiprināt iekšējo 330kV tīklu savienojumus un starpsavienojumus ar Lietuvu, Grobiņa – Darbenai gadījumā tas būtu palielinot esošā starpsavienojuma caurlaides spēju, un, ja būs lielāks pieprasījums, tad tiks veikta jauna starpsavienojuma Ventspils – Brocēni – Telši izbūve. Taču, kā jau iepriekš tika teikts, šie projekti vēl nav tādā stadijā, lai tos varētu iekļaut Plānā. Papildus tam “Augstsprieguma tīkls” nav pārtraucis izsniegt tehniskās prasības sistēmas lietotājiem, bet gan norāda, ka, ja visi pieslēgumi tiks realizēti, tad var rasties situācija, ka tiks veikti tehniskie ierobežojumi pieslēgumu jaudu izsniegšanai. Kādi būs šie ierobežojumi, to

noteiks tirgus mehānisms. Rēķinoties ar tehniskajiem ierobežojumiem uz starpsistēmu līnijām, tas pamatā nav saistīts ar tīklu fizisko kapacitāti, bet ar atļautajām jaudas plūsmām līnijās, izejot no dinamiskās stabilitātes rādītājiem. Šī situācija būs aktuāla pēc 2025.gada, kad tiks veikta sinhronizācija ar Eiropu.

A.Bāliņš norāda, papildus tam ko AS “Latvenergo” pārstāvis jau minēja, Plānā nav norādes par patēriņiem, jo ir skaidras norādes, ka patēriņi mainīsies, tas ir, tie var būtiski pieaugt. Papildus tam Plānā ir tikai viens projekts, kur apakšstacijā ir paredzēta jaudu palielināšana, bet pārējās ir tikai transformatoru nomaiņa. No iesniegtā Plāna noprotams, ka plānots palielināt autotransformatoru jaudu tikai Valmieras apakšstacijā. Attiecībā uz sinhronizācijas jautājumu, kas notiek ar 309.līniju pēc atslēgšanās no BRELL loka, vai kāda jauda attiecīgajā līnijā paliks?

A.Daugulis norāda, ka piekrīt A.Bāliņa minētajam, ka jādomā ne tikai par ražotāju jaudu attīstību, bet arī par patēriņa veicināšanu, un “Augstsprieguma tīkls” par to ir norādījusi arī savā ikgadējā ziņojuma secinājumos. Taču, lai prognozētu lielāku patēriņu, traucējošs faktors ir datu trūkums uz kuriem balstīties. Ja turpmāk būs kādi signāli par patēriņa pieaugumu, tad nākotnē šie dati tiks iekļauti 10 gadu attīstības plānā. Pastiprinājumi tīkliem pašlaik nav nepieciešami, vērtējot informāciju par brīvajām jaudām gan ražotājiem, gan patērētājiem. Savukārt, atbildot uz jautājumu par 309.līniju un atslēgšanos no BRELL, pašlaik nav plānots šo līniju demontēt, jo paredzēts vēl izvērtēt, kas notiek šajā Latvijas daļā ar jaunu pieslēgumu pieprasījumiem.

K.Krustkalns papildina, ka, pirmkārt, ne jau apakšstacijās ir tā problēma, kā dēļ nevar pieslēgt lielākas jaudas, bet gan 90% gadījumu tas ir saistīts ar līnijām. Primāri “Augstsprieguma tīkls” veic pārvades sistēmas atjaunošanu un tikai tad pievērš uzmanību jaunu pieslēgumu veikšanai. Ja neveiktu sistēmas atjaunošanu, tad nevarēs nodrošināt pārvades sistēmas pakalpojumu atbilstoši tam, kas “Augstsprieguma tīkls” ir uzlikts par pienākumu Elektroenerģijas tirgus likumā, vai arī tad ieguldījumi jāveic uz pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu paaugstināšanas rēķina, kas esošajos apstākļos nebūtu pareizais solis.

V.Kadiķis lūdz precizēt, pēc kādiem principiem tiek noteikts/izvērtēts, kurās apakšstacijās nepieciešams veikt jaudas palielināšanu un vai tas balstās uz sistēmas lietotāju pieprasījumiem.

K.Krustkalns norāda, ka tas ir tehniski komplekss jautājums ar dažādām niansēm, un atkārtoti uzsver, ka galvenā problēma nav meklējama apakšstaciju uzstādītajās jaudās, bet jāskatās arī citas sistēmas komponentes.

E.Lazda papildina, ka “Augstsprieguma tīkls” palielina sistēmas lietotāju jaudas atbilstoši Regulatora 2022.gada 14.aprīļa lēmumā Nr.1/5 “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas ražotājiem” noteiktajam. Attiecībā uz Valmieras apakšstacijas jaudas palielinājumu, tā ir autotransformatora jaudas palielināšana pārvades sistēmas drošībai, savukārt, vai citās apakšstacijās nepieciešams palielināt jaudas, tas tiek vērtēts tikai pēc pieslēguma pieprasījuma saņemšanas.

T.Nāburgs norāda, ka vēja ģenerācijas jaudu pietiekamībai pārvades tīklā, ražotāju ieskatā, tuvākajiem 5 gadiem ir pietiekami, taču sākot ar 2030.gadu būs nepieciešams paredzēt palielinātas jaudas atkrastes vēja parkos saražotās elektroenerģijas nodošanai pārvades

sistēmā. Vienlaikus, vai būs nepieciešams palielināt Kurzemes loka jaudu, ja Lietuvā tiks uzbūvēti vēja parki ar lielām uzstādītajām jaudām?

K.Krustkalns norāda, ka Kurzemes loka iespējamā jaudu palielināšana nebūs nepieciešama, ja arī Lietuvā tiktu uzbūvēti lieli vēja parki.

J.Kirkovalds augsti novērtē ieguldīto darbu sagatavojot Plānu un saredz, ka nākotnē būtu nepieciešams papildus ietvert arī sadaļas par iespējamo sistēmas attīstību saistībā ar elektroenerģijas ražotāju decentralizāciju un iespējamo krātuvju izbūvi, lai veicinātu sistēmas drošu darbību. Vienlaicīgi jautājums, vai tiek plānots, ka varētu 309.līniju izmantot kā iespējamo papildu Latvijas – Igaunijas starpsavienojumu, ņemot vērā, ka tehniski to būtu iespējams izdarīt ar maziem resursiem?

K.Krustkalns informē, ka šobrīd Plāns ir izstrādāts saskaņā ar spēkā esošajiem Plāna izstrādes noteikumiem. Savukārt saistībā ar 309.līnijas iespējamo izmantošanu kā jaunu starpsavienojumu ar Igauniju, norādām, ka “Augstsprieguma tīkls” šādu iespēju izvērtē.

G.Vempers norāda, ka būtu vēlams iekļaut Plānā plašāku informāciju par balstu kalpošanas laikiem un to nomaiņas kritērijiem. Kādēļ kopā ar balstiem netiek mainīti arī elektrības vadi, kuru kalpošanas laiks ir īsāks nekā balstiem?

K.Krustkalns norāda, ka Plānā paredzēta tikai to balstu maiņa, kas savu laiku jau ir nokalpojuši un līdz ar to visa līnija netiek mainīta. Jebkura elektrotīkla elements tiek mainīts atbilstoši “Augstsprieguma tīkls” izstrādātajiem kritērijiem. Šeit tiek ņemti vērā elementu defekti, noslodzes, kalpošanas laiks, pēc kā arī tad tiek izvērtēts, kurus elementus jāparedz nomainīt. Tāpēc arī elektrības vadi netiek mainīti kopā ar balstiem un ierasti tiek mainīti atsevišķi balsti.

M.Anužis norāda, ka, piekrītot iepriekšējiem komentāriem, patēriņš pieaugs visā Baltijas reģionā. Vai “Augstsprieguma tīkls” ir kādas līdzīgas prognozes par 10 gadu patēriņu Latvijā, kā tas ir Lietuvas pārvades sistēmas operatoram “Litgrid”. Tāpat nepieciešams paredzēt starpsavienojumu ar Vāciju, jo Vācijā ir plāns, ka nepieciešams palielināt elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, taču Vācijai pašai nav tādas ražošanas jaudas, līdz ar to tiek meklēti risinājumi to iepirkt no citām valstīm un Latvija varētu būt viena no tām. Ierosina “Augstsprieguma tīkls” plānot projektus attiecībā uz starpsavienojumu ar Vāciju un iespējamo ražošanas jaudu palielināšanu.

V.Kadiķis norāda, ka par starpsavienojumu jautājumiem jau sākotnēji sapulcē tika diskutēts. Vai “Augstsprieguma tīkls” pārstāvjiem ir kādi papildu komentāri attiecībā uz elektroenerģijas patēriņa prognozēm?

A.Daugulis norāda, ka elektroenerģijas patēriņa prognozes pašlaik ir konservatīvas, jo tiek balstītas uz Latvijas IKP prognozēm un tad veicot korelāciju ar patēriņu. Iespējams, ja straujāk sāks attīstīties elektrotransporta un ražošanas projekti vai, piemēram, mājāsaimniecības straujāk sāks izmantot iekārtas siltuma nodrošināšanai vai kādas citas ierīces, kas izmanto elektroenerģiju. Redzot, ka tiešām ir tendence patēriņam augt, tad tas tiks atspoguļots arī pārskatos par elektroenerģijas patēriņa prognozēm. Par prognozēšanas pieejas maiņu “Augstsprieguma tīkls” vērtēs nākamā gada pārvades sistēmas ziņojumā.

V.Kadiķis precizējot iepriekš teikto, par esošo izmaksu pieauguma un to iespējamo ietekmi uz Plānu. Vai ir gaidāma ietekme uz Plānā ietvertu objektu izmaksu pieaugumu un vai netiek paredzēts atlikt kādu no attīstības Plānā iekļautiem projektiem?

E.Lazda norāda, ka Plānā izmaiņas ir ietvertas tikai ar tiem pakalpojumu sniedzējiem, kas ir iesnieguši grozījumus līgumos par izmaksu izmaiņām, par pārējiem projektiem tas netika vērtēts un izmaiņas patreiz nav plānotas.

K.Krustkalns papildina, ka attīstības plāni tiek gatavoti savlaicīgi, tas nozīmē, ka par nākamā gada objektiem jau ir noslēgti līgumi. Šajos līgumos ir atrunāts, vai ir pieļaujams izmaksu pieaugums un tas tiek vērtēts atbilstoši Iepirkumu uzraudzības biroja un Ekonomikas ministrijas vadlīnijām. Tāpēc netiek paredzētas būtiskas svārstības, bet tikai potenciālais pieaugums. Attiecībā uz projektiem sākot no 2025.gada ir grūti prognozēt, kāda būs situācija pēc trim gadiem, tāpēc ar nelielu piesardzību mazliet palielinātas šīs izmaksas. Tāpēc pieeja ir konservatīva un tiek vērtētas vēsturiskās būvniecības izmaksas un piemērots izmaksu pieaugums. Savukārt, vai izmaksu pieaugums ietekmē sistēmas drošību, informēju, ka tas neietekmē, jo “Augstsprieguma tīkls” cenšas paredzētos darbus neatlikt un tikai strauju izmaksu pieauguma rezultātā tiks padziļināti izvērtēti, vai kāda objekta nomaiņu ir iespējams uz paaugstinātas ekspluatācijas rēķina atlikt. Patreiz šāda situācija vēl nav izveidojusies un nav nepieciešamības to vērtēt.

A.Šuksta jautā, cik ir iespējams pieslēgt vēl elektroenerģijas avotus kopumā pret šī brīža bilanci, lai neradītu draudus sistēmas stabilitātei?

K.Krustkalns norāda, ka šis ir tehniski sarežģīts jautājums un īsumā uz to grūti atbildēt. Kā jau zināms, tad 2025.gadā ir paredzēta sistēmas sinhronizācija ar kontinentālo Eiropu, līdz ar to situācija kardināli mainīsies, tieši tāpēc “Augstsprieguma tīkls” veic daudz un dažādas izpētes, un tās visas ir procesā. Līdz ar to konkrētu skaitli nevar nosaukt, jo tas viss būs atkarīgs no izpētes rezultātiem. Ja ņem vērā šīs ziemas maksimuma patēriņu 1400 MWh, vēl papildus var pieslēgt aptuveni 50% no šī patēriņa.

V.Kadiķis aicina iepriekš diskusijas laikā izteiktos viedokļus iesniegt Regulatoram arī rakstiskā formā, ko daži sapulces dalībnieki jau ir izdarījuši, kā arī norāda uz turpmāko Plāna izvērtēšanas kārtību.

V.Kadiķis pateicas klātesošajiem par pieslēgšanas uzklauššanas sanāksmei un slēdz uzklauššanas sanāksmi.

Uzklauššanas sanāksmi slēdz plkst. 11:15.

Uzklauššanas sanāksmes vadītājs

V. Kadiķis

Protokolētājs

D. Jaševs